nós.

NUM. 7

25 Outubro do 1921

NÓS

BOLETÍN MENSUAL DA CULTURA GALEGA. ÓRGAO DA SOCIEDADE "NÓS,,

DIRECTOR:
Vicente Risco

XERENTE:
Arturo Noguerol

REDAUTOR-XEFE:
Xavier Prado (Lameiro)

SECRETARIO DA REDAUCIÓN:
Xulio Gallego

REDACTORES:
Ramón Cabanillas, Alfonso R. Castelao, Antón Losada Diéguez, Ramón Otero Pedrayo, Florentino L. Cuevillas, Lenter González Salgado

COLABORADORES:
Teixeira de Pascoaes, Johan Vicqueira, Philéas Lebesgue, Leonardo Rodriguez, Antón Villar Ponte, Wenceslao Fernández Flórez, Xaime Quintanilla, Antón Noriega Varela, Gonzalo Abente, Manoel Banet Fontela, Lois Peña Novo, Eladio Rodríguez González, Ernesto Rivera, Marqués de Figueroa, Antón Palacios, Leonardo Coimbra, Amador Villar, Alvaro Cebreiro, Alexandre de Córdova, J. Cervaens Rodrigues, Xulio A. Cuevillas, Victoriano Taibo, Xulio Prieto, Xosé Fernández Martínez, Farroco Lamas, etc., etc.

REDAUCIÓN Y-ADEMINISTRACIÓN
Padre Feixóo, 12

ABONAMENTO

Doce números, na Península. . . . **5** *ptas.*
» *Fóra.* . . . . . **15** »
Número sólto, **60** *cts. na Península,* **1'50** *ptas. fóra*

Este boletín non publica máis orixinás que as que foran directamentes solicitadas pol-a Direución.—Tampouco se fai solidario das ideias e-alas exitidas, esas sendo dos que por eas iren firmadas, entendendose que son da Redaución.

SUMARIO

¡.....!, por XAVIER PRADO.
A Embaixada Espiritual de Leonardo Coimbra.
Leonardo Coimbra e o Criacionismo.
De Xúpiter y-os Xigantes, por PRIMITIVO R. SARJURJO.
Seición Pedagóxica, por VICENTE RISCO.
Seición Arqueolóxica.
Curiantura do pintor João Peralta, por ALVARO CEBREIRO.
Archivo filolóxico e etnográfico de Galizia.
O Concurso da Revista «Mondariz», por X. G.
Os homes, os feitos, as cerbas, pol-a REDAUCIÓN.
Libros.
Revistas e xornaes.

MANUEL SEOANE

AXENCIA DE FERROCARRILES

Madeiras labradas de todas clases — *Mèrcanse APEAS pra minas*

Ponte Mayor - OURENSE

SAMANIEGO • FOTÓGRAFO DE MODA

Luis Espada, núm. 12 - OURENSE

SERANTES E COMPAÑÍA

FARIÑAS E COLONIAS

Ponte Mayor y - Ourense

Gran Café "ROYALTY„ • BÓ SERVIZO :: CAFÉ E LICORES DAS MILLORES CLASES

Depósito de escelente Sidra "REINA DE ASTURIAS„

PRECIOS BAIXOS POR PARTIDAS DENDE CINCO CAIXAS ADIANTE

NEUMATICOS "MICHELÍN„ SEMPRE ACABADOS DE FABRICARE

GASOLINA • LUBRIFICANTES

Depósito oficial: ALFONSO ABEIJON - Ponte Mayor (Ourense)

LOS CHICOS

Tecidos-Novedás

PRECIO FIXO

Paz Novoa, núm. 1 - Ourense

LUIS GALLEGO - Procurador

DASE PRESA NO DESPACHO DE TODA CRAS D'ASUNTOS

LUIS ESPADA, NÚMERO 9.—OURENSE

GRAN "HOTEL MIÑO,,

OURENSE

O ÚNECO DA CAPITAL CON CALEFAUCIÓN CENTRAL
AMPLIAS HABITACIÓS :-: COARTOS DE BAÑO
PENSIÓN COMPRETA DENDE 12 A 60 PESETAS

Propietario: ANDRÉS PERILLE :-: Teléfono 21

Merquen: PLUMEIROS DE RAFIA "PERILLE,,

OS DE MAIS DURA, OS QUE MILLOR LIMPAN, OS MAIS ECONÓMICOS

BOAS UTILIDAS OS REVENDEDORES

FABRICANTE
ANDRÉS PERILLE
OURENSE (España)
Clave A. B. C. 5ª edición

REPERSENTANTE N-A ARXENTINA
JOSÉ MARTÍN
Calle Venezuela, 938
BUENOS AIRES

Casa "PERILLE,,

FERRETERIA :-: LOUZA :-: CRISTAL
MOEBLES ECONOMECOS E DE LUXO
FRABICACION DE COLCHÓS PATENTADOS

Vostede pode montal-a sua casa con solo visitar este estabrecemento, obtendo a maxima d' economia.

Paz Nóvoa, 9 - OURENSE

nós

BOLETIN MENSUAL DA CULTURA GALEGA, ÓRGAO DA SOCIEDADE "NÓS,,

Ano II Ourense 25 de Outubro 1921 Núm. 7

¡.....!

Alá vai a rapaciña
pol-o medio d' a calzada
que pechan albores cerun
por unha e por outra banda.
Un pano amarelo cobre
a cabeciña de fada,
pra que os cabeliños louros
ó sol lle non poñan chata.
Outro pano bermelliño
sobr' os hombreiros descansa
e cruzando os outos seos
n-o fondo d' as costas se ala
c' un lazo que mesmo bérra
sobr' a negra muradana.
Os zoquiños, qu' arredore
teñen chatolas douradas,
pechan seus curtos peciños
libertos de frio y-auga.
Se por didiante a virades
pasmo vos der' a sua cara,
com' é d' as virxes feitiña,
com' é mazán colorada,

c' us olliños qu' ó mirare
chegan ó fondo d' a y-alma.
Seu corpo, ergueito, gallardo,
móves' ó andar con tal gracia,
que de cantos tópa leva
tras d' ela dóces ólladas.
¡E vai soila pol-os agros!
¡E vai soila pol-as fragas!
¡E péchall' a noite lonxe
e volve soila pr' á casa!
¿Cómo andando d' ise xeito
non é a moza criticada?
¿Cómo non tén medo soila
nes' a noite escura ou crara?
Porque sabe tod' ó mundo
que lle non fai falla garda;
nin aldraxe consintira,
nin topou quen-a aldraxara.
A muller d' aldea tén
o que á d' a vila lle falta:
d' os homes, fondo respeto;
n-os seus brazos, confianza.
Do agro fuxiron os lobos,
pro... pol-a vila inda campan.

XAVIER PRADO
(Lamoiro)

A EMBAIXADA ESPIRTUAL
DE LEONARDO COIMBRA

Co'a y-alma ateigada d'antusiasmo, d'espranza e d'amore recibiuse eiquí ô Dr. Leonardo Coimbra e ôs seus ilustres compañeiros que no nome da intelectualidade portuguesa, viñeron sellar un pauto d'irmandade co'a Galiza nova, que s'afirma xurdía na sua marcha triunfante pró conquerimento do futuro.

Bén tempo levabamos d'estarmos arredados e do nonos coñecermos... Bén tempo, padecendo a mesma doenza fonda e sen cura, a mesma areia congoxenta do Infinido, coidamos de nos ifiorarmós, porque non trocabamol-os nosos pensamentos, sen nos decatarnos de qu'as nosas almas cegas se buscaban por istinto na escuridade... Bén tempo estivemos sen nos voltar un do car'ô outro pra nos dicir: «Tí e mais eu, temol-o mesmo sangue...»

E mais, no descobrimento d'esta verdade que tiñamos diante dos ollos, sen qu'a vísimos, estaba pechado o segredo da groria do noso porvir... «A Saudade—dí o Texeira de Pascoaes—e a Virgem tutelar das nosas Patrias irmás. Qu'elas se entendam e amen e trabalhem na mesma obra civilisadora!... A Galiza é irmã e mãe do Portugal. Portugal saiu dos seios da Galiza; depois abandonou a Mãe e foi por esses mares fóra; fuguin como o filho prodigo. Mas é chegado o tempo do seu regresso ao lar materno. Temos de voltar a viver espiritualmente em comum. Assim o exige o destino das nossas Patrias que ainda não está cumprido... Eu tambem espero que os dois Povos hão de crear a Civilisação atlántica. Serenada a tempestade que agita o mundo, a Galiza e Portugal aparecerão espiritualmente casados para affirmarem sobre a terra a sua Alma saudosa e redemptora...» Eis desvelada a profecía da nosa futura sumisión estóreca. Mais era un sentimento, un pensamento qu'ainda se non formulara, qu'ainda non atopara a sua expresión, e que hoxe xa Pina de Morais, bautizou co nome feliz de *Pangalegueismo*—que veu rectificar a espresión vaga de *neo-atlantismo* que Vicente Risco empregara—e que, nas suxestiós luminosas de Leonardo Coimbra, abrangue a ideia d'unha comunidade de cultura luso-galaico-brasileira...

Inda que nada d'esto se dixera con craridade, enantes de 1923, sempre que Galiza sintiu ansias de vivir de novo, ollou amorosamentes pr'á outra veira do Miño, coma c'un sentimento de revolta contra do azar estóreco que nos dividiu faguendo dos galegos estranxeiros pra Portugal, e dos portugueses estranxeiros pra nós, coma c'unha arela de reintegración de Portugal e Galiza n-unha sola Patria espiritual que sería a verdadeira e nova Atlántida, a Atlántida redivíva.

E iste sentimento fixose mais forte agora qu'o rexurdimento de Galiza é un feito que ninguén pode atallar, anque tivera todol-os poderes do Inferno ô servizo do seu intento criminal. O Pangalegueismo foi, podemos dicir, dogma das Irmandades dendes da sua creación, e *A Nosa Terra* foi a primeira n-iso camiño.

E d'Alem-Miño responderon vozes amigas con verbas d'irmandade. Fai xa anos qu'Afonso Lopes Vieira fixo o seu vello cantar, a modo dos *Cruzeiros:*

> Ó Galiza dos verdes praiás,
> tan irmañs dos nosos, por Deus abençoados,
> —dóina Castela o ven a nós!

D'enton pr'acó, o movemento foise acentuando... *N-A Nosa Terra* acolliamse con ledicia os escritos de José Joaquim Nunes, Antonio Sardinha, Luis d'Almeida Braga, Novais Tei-

xeira y-outros moitos escritores portugueses. Antón Vilar Ponte iniciaba nos seus trabalhos a propugnación d' un intercámbeo espiritual antr' as duas Patrias, que nos poldera voltar ós groriosos tempos en que s' escribiron os *Cancioneiros*, a *Crónica de Turpin* y-a *Demanda do Sco Graal*, tempos nos que a cultura galaico-lusitana foi na esencia unha sóla, e nos que a nosa nazonalidade foi mais fecundamentes creadora. As aretas pangaleguistas do istante, convertéronas logo n-un documento que leen na segunda Asamblexa Nazonalista, tida en Santiago, e que mandou á Academia das Sciencias de Portugal. N-aquela mesma Asamblexa expresouse ben craro a arela do intercámbeo das letras galegas e as letras portuguesas.

O viaxe do Sr. José de Figueiredo, diretor do Museu Nacional de Arte Antiga de Lisboa, pol-a nosa Terra adiante, tivo tamén o seu froito, e foi recalo a causa determinante de moitos feitos que viñeron despois. Aquil ilustre arqueólogo e crítico d' arte, que nos seus estudos, busca precedentes galegos pr' á pintura portuguesa, que no século XV se manifesta xúnta con Nuno Gonçalves, fixo amizade co nosso Castelao. A poco, *Atlántida* de Lisboa acollía a colaboración dos nosos compañeiros Risco, Cabanillas e Castelao. D' entón datan as nosas comunicacións co gran Teixeira de Pascoaes, e mais os trabalhos do eminente Pidiéas Lebesgue no *Mercure de France*, na *Revue de l' Epoque* en outras importantes publicacións parisienses, pra dar a coñocel-a nosa literatura.

A Nosa Terra principiaba, ó tempo, a estudar ó día as manifestacións mais novas da literatura e da arte portuguesa. En Portugal, os espritos mais escoleitos das novas xeneracións, íbanse desatando do noso esforzo de reconstrucción da Patria Galega, e, oliándonos con agarimo, mesmo con curiosidade, dábannos a coñocer as suas verbas chenas de sentimento fraterno. Eran Teixeira de Pascoaes, Leonardo Coimbra, Pina de Moraes, João Peralta, Armando de Basto, Manuel de Figueiredo, João de Castro, Alexandre de Córdova, José Cerqueira Rodrigues, Orlando Marçal, A. Pereira Cardoso, e moitos mais.

Cando Castelao expuxo en Madrid as cincoenta obras de mestre que forman o seu álbum *Nós*, asombroso d' arte, revolta xúnta d' un espirito todo da Terra, n-un xuntar que lle deron os seus admiradores, sinaláronse António Sardinha c' un soneto que alude ó noso gran Símbolo Místeco—o San Graal, que campexa n-as armas tradicionás do Reino de Galiza—e Luis d' Almeida Braga c' unhas verbas sentidas, chenas de cobiza trascendente da irmandade espiritual dos dous países. Cada día unha nova afirmación do ideal celto-atlántico...

E logo foi a imprensa toda de Portugal a seguir tan nobre sentimento de fraterna simpatía. Os nosos amigos portugueses inundaban cos seus artigos as páxinas de *O Popular* de Lisboa, de *Ilustrado Portuguez*, do *Jornal das Notícias*, de *O Comercio do Porto*, de *O Primeiro de Janeiro*... Antre todos son merecentes d' atención os artigos de Pina de Morais, un dos novos escritores portugueses de mérito mais fondo e singular. E foi, nos seus artigos publicados en *O Primeiro de Janeiro* quen deu á nosa arela nazonalista o nome revelador de Pangaleguismo, como xa indicamos ó principio.

O Pina de Morais vé perfeitamente craro nas nosas arelas, tan louxe do *ibericismo*; ben sabe Il que nós queremos entender con Portugal independentemente de Castela, fora d' un hispano-lusitanismo que a lles, despois dos sermonces d' un Vicente Gay e mais d' outras cousas piores, tenlles que parecer sospeitoso, con qu' espertal-os seus receios de pobo cuidadoso da sua independenza, dono dos seus destinos. Bén saben que poden fiar en nós, porque: «Estes nunca falam nunca de *unión*—quando muito, surge a palavra *alliança*. A questão ibérica tem assim o único aspecto aceitavel». Sabe tamén que no noso movemento, como no catalán, as mentalidades están «cunhadas por uma renovação intelectual que não abrange as outras provincias de Hespanha». Os artigos do Pina de Morais manifestan unha fonda penetración e unha crara e limpa lealdade.

Dend' o seu primeiro número, NÓS quixo ter a sua parte n-ise movemento que leva un cara o outro os dous pobos irmans. As nosas páxinas foron honradas cos colaboración dos qu' en Portugal son cabeza d' iste movemento, que cada día adiquire novos e ilustres adhesións. Antr' as derradeiras debemos contar a d' Augusto Casimiro, unha das figuras mais destacadas da moderna literatura portuguesa e mais a da revista d' Aveiro *Talabriga*, da que hai pouco dábamos noticia. *Talabriga* propugna ó xeito noso o sentimento da Terra e da Raza: «Um perfume sadio e viril vem da *gleba*...*ater* revigorar o homem e encher-lhe o coração de forças generosas», dí ó se referir ó rexurdimento de Galiza. «Ha um feliz regresso á Gleba», di n-outro lugar. A volta á Terra, e reintegración do home na Natureza, o amor ó chan natal como salvación fineca e suprema, é que padrica tamén Augusto Casimiro, un dos novos poetas lusiadas de Teixeira de Pascoaes, que leva nas

veas sangue galego, vello sangue ancestral do berce da Lusitania moderna...

E por fin, este arelar saudoso sostido algunhos anos, callou en realidade. Os Orfeón Portuense, e na compañía dos ilustres pintores João Peralta e Octavio Sergio, do poeta Alexandre de Córdova, do músico Raul Casimiro e o mestre compositor e distinto folk-lorista Armando Leça, chegou á Cruña Leonardo Coimbra.

Os concertos do Orfeón Portuense na Plaza de Toures e no teatro Rosalía de Castro, no Circo d' Artesanos a exposición de João Peralta e Octavio Sergio, a lectura d' Alexandre de Córdova e a conferencia do Leonardo Coimbra, amostraron xurdiamentes ó gran público canta é a forza de pensamento e d' arte qu' hai no novo Portugal cheo d' ansias de vida. Todos istes actos, ademais do valor que n-iles poideron apreciar todos, en canto foron unha formosa enunciación estéteca e filosófica, tiveron pr' ós verdadeiros representantes da nova mentalidade galega, fondas suxerencias a dal-o seu froito no porvir.

Mais Leonardo Coimbra e os seus compañeiros traguían unha misión concreta da parte da intelectualidade portuguesa que podemos chamar pangalleguista. Viña sellar por fin un pauto d' irmandade co' a Galiza nova, pauto intenso e cordial, sellado con sangue d' un comun espirito, qu' abre un futuro groriom da duas Patreas irmás.

N-unha reunión intensa na Irmandade da Fala, estableceronse pro futuro as bases do noso intercroque espiritual, no que á empresa NOS ficou asiñado un posto d' honore. Dend' agora, nas nosas páxinas, o insine Leonardo Coimbra informará ó público galego do movemento literario de Portugal. Teremos, logo, a colaboración costante do mestre, e ainda a d' outros homes ilustres portugueses, os que a miudo visitarán tamén Galiza en misión de cultura, com' igualmente aló irán os nosos. Os libros portugueses poderanse' atopar dend' agora en todal-as vilas de Galiza, e o mercado de Portugal ficará aberto intelramentes ós libros galegos. *A Aguia* e mais a *Revista da Faculdade de Letras do Porto* informarán ó público portugués do noso movemento intelectual.

Eis a trascendencia considerabel da visita do Leonardo Coimbra. Galiza e Portugal inauguraron co' el: unha nova época da sua estoria, época de colaboración na obra de cultura, d' irmandade e de trabalio espiritual e trascendente. E compre non esquecer qu' os que principian este trabalio levan na y-alma, ateigada d' antusiasmo, d' esperanza e d' amore, a intuición fonda d' unha nova civilización que xa algús chaman a civilización atlántica... O catalán Xenius dixo qu' esta seria a civilización da Memoria, como a Mediterránea foi a da Intelixencia, e a Oriental y-a Americana foron as da Vontade. Mais cecais o noso espirito fondamentes celta, se teña asimilado o esencial das outras duas civilizacións, d' abondo pra superalas...

LEONARDO COIMBRA
E O CRIACIONISMO

A Filosofía actual—di o ilustre profesor Viqueira—tén como as suas caraiteristicas: o interese pol-a vida do espirito ou psicolóxica;—a tendencia metafísica;—o entender a realidade como produción ou criación. Por isto é hoxe o francés Bergson o filósofo máis representativo. En Leonardo Coimbra achamos estas notas e'unha verdadeira realidade.»

Efectivamentes, Leonardo Coimbra representa en Portugal na orde do pensamento, o mesmo que representan Bergson en Francia, William James en Nord' Amérca, Windelband n-Alemaña, querse dicir: a modalidade diferencial do pensamento moderno, e ó mesmo tempo, ainda representa outra cousa: a modalidade diferencial do pensamento portugués. Podemos dicir, pois, que o Dr. Leonardo Coimbra é o máis pensador representativo, pois, como di no mesmo artigo citado o profesor Viqueira:

«O máis espirito filosófico, ainda por desenvolver, está ben perto do espirito filosófico de Portugal, que convén tanto coñecer ós galegos.»

O Dr. Leonardo Coimbra é o único pensador peninsular que dera unha resposta de seu ó dilema fondamental da filosofía moderna—dilema que Kant deixara prantelado pra toda filosofía que viñera atrás d'il,—a oposición ant'o real, enterpretado pol-a esperencia científica, por unha veira, e pol-a outra as máis fondas arelas do espirito humán.

O pensamento do Leonardo Coimbra é unha reaición contra do positivismo que s'adoara de Portugal d'un xeito propio pr'afogar nos miolos portugueses toda manifestación d'astruxción especulativa. Sampaio Bruno atribuira este tranfo do positivismo a unha certa incapacidade filosófica do pobo portugués, qu'il quixo amostrar percorrendo as manifestacións estóricas do pensamento da Raza. Máis contra d'esto poden s'invocare as manifestacións modernas; podendo en primeiro logar é mesmo Sampaio Bruno quen, asegún fai observar Leonardo Coimbra, anticipouse en moito ás máis nóvas direcións da filosofía contemporánea no que toca principalmentes á resolución d'aquil dilema fondamental: ó logo a Antero de Quental, a Leonardo Coimbra, ó gran poeta Teixeira de Pascoaes, d'inpiración fondamente filosófica, a Teixeira Rego etc.

O positivismo non deixaría de preservar ó pensamento portugués de certas influxións, de certos descarrilamentos, mais o seu dogmatismo estreito resulta unha cadea pró libre pensar... D'iste xeito, a reaición contra d'il foi tan unánime e tan severa qu'algunhas veces pasaron da raya. Foron moitos os prestixios e seudo-prestixios do positivismo que floriron no máis fondo esquecemento, como n'outramáis houleran existido, o caso d'Herbert Spencer é n-este propósito verdade'ramentes eixemprar.

Portugal precisaba, pol-o tanto, unha filosofía, y-eiquí ven o gran valor social da obra de Leonardo Coimbra, que ven erguer co'ela o pensamento luso pra se poñer en primeira liña nas avanzadas da modernidade filosófica. Il fai derival-a sua concepción criacionista de Sampaio Bruno, d'Antero de Quental e máis do pensamento tradicional do pobo portugués espresado no Folk-lore, na Arte e na Literatura. Por iso Teixeira de Pascoaes, o gran intérprete da y-alma portuguesa, no seu libro *Os Poetas Lusíadas* pon a Leonardo Coimbra n-un capítulo en col do pensamento saudosista, capítulo que chegará a ser libro, asegún tén anunciado. E, pois, o Leonardo Coimbra un dos caraiterizados entérpretes do grandioso mesianismo da Raza.

É a sua unha concepción fondamentes espiritualista. «A realidade—di Viqueira—é pra el, consciencia, espirito, pois como o proban moitos esperimentos psico-patolóxicos, «todo é, foi ou pode ser consciencia.» A consciencia é pensamento, pol-o que a realidade é pensamento. Mais

...ga il'estudo a comparenza antr'o *Criacionismo* e o *Eleutherismo*, que é o nome da doutrina polaca da vontade que Lutoslawsky defende y ensena. O Eleutherismo é a filosofia do mesmo xenio polaco, com'o Criacionismo é a filosofia do mesmismo portugués. Pol-o pronto, igoa ...ue en Lutoslawsky podemos dicir qu'en Leonardo Coimbra, Deus é mais ben a garantía da ...verdade que non unha sorbencia que se poña ...diante. A unica xustificación de o coidado ...dividade presupón ...F Newton de Marcos ...resulta na una filosofía ...da obrigación de ...

...s. Leonardo Coimbra opón á ...

...fundamentes vario. difren... ...en arela universa. de fraur... ...Deus. Amor ...eo, indiferenciado, senon que se ten que da... ...en ascensión perpetua. Eis a rel...

arelera de divino amor franciscano e mais as videncias cruciosas da vella sabencia oriental.

Ha elí sen dúbida un eco lonxano do pensamento aryo qu alumeou á India: a India dos Vedas e dos Alburquerques: nas páxinas arqeadas dos *Upanishad* e do *Bhagavad Gita*, somentes qu'elqu. por riba do arcaico panteismo brahmánico, pasaron moitos séculos d'occidentalismo e de crítica filosófica. Escomaxan, cerán o occidentalismo e a crítica filosófica están superiores na xúrdia concepcion de Leonardo Coimbra.

Fora do seu valor intrinseco a obra filosófica de Leonardo Coimbra ten un fondo valor esoterico. Até d'agora, dos pobos peninsulares, somentes Catalunia podía gabar de ter unha tradición filosófica. Na Edade Media, tivo a figura xigante de Raimundo Lulio; no Renacemento a de Luis Vives; modernamentes, a Balmes e P. Xaime Llorens; nos derradeiros a Diego Ruiz, Eugeni d'Ors, P. Pujol e Ramón Turró.

Castela, dende Sanz del Río, andivo en procura d'un sistema filosófico pol-as Universidás d'Alemaña: importou primeiro o krausismo, logo o positivismo, ó derradeiro o neokantismo. O Unamuno, o máis dos seus pensadores, espirito sen acougo até a anormalidade, foi unha revolta contra de todas aquelas cousas que lles viñan d'afora, e ó mesmo tempo, y-apesares de ser vasco, chegou cazeque a ser unha encarnacion da incapacidade filosófica das xentes de Iberia.

Con Leonardo Coimbra nacemos á vida filosófica: os pobos da banda atlántica, a virmos o mundo e unha filosofía que, como di Teixeira de Pascoes, é a *filosofía da Lusitania*, toda ansia de vida, toda pulo criador. É a filosofía inda cativa do nóso istante presente, do póso Agora ar[illegible] e cobizado. É a *filosofía do Renacimento*:

Cada grande [illegible] un [illegible] cando deixa vir

Saudemos, logo, a un que, nacido sen dúbida pol-o xeruto da Raza, nos vén traguer leste canto esperitado e fantasioso d'espiritualidade e d'Amor.

DE XÚPITER Y-OS XIGANTES

CAPITULO XXXVIII DAS ESCENAS DE XIGANTOMAQUIA

Todabiaste Xúpiter cería noite cavilando matinando de vagar pr-aquil les tempos de sua vida, nos que loitando as celestes milicias ha xaba á terra pra realizalas suas espirituosas transformacións.

E pensaba qu os homes eran de naturaes espirituais pol logo esperaban os favores que sempre lles facía. E alembrabase qu os xenios da humanidade sempr'eran incrédulos aceptan ideas adiantadas en esperencia da vida y-estudios. E por iso determinara d'abandonalos e sufrir a unha humeira ma cousa nos seus destinos, de xeito qu as suas xenialidades quedasen cousas. E fixera esto de tal modo que dende tempos moi recuados non volvera existir na terra un xenio cumprido.

E pensaba qu a teoría admitida da actuacion de qu o xenio apenas en gran parte pol-a educacion, non era certa, e que non se tiñan decatado os pedagogos de que a educacion vai suscitada como tendencia no ser, e qu iste aporta sempre de si toda aquela que nos ás veces lle semella.

E seguía meditando en que por esta causa non lle convinha ós homes ter nada d un xenio cada século, e por iso tiña d determinadamente loitar pra sempre con todos aquiles que a aquil tarea á orde por d estabrerida.

Mais, decía, os homes teñen interpretado mal as miñas transformacións. Eu dediqueime con Victoria e con outras moitas mortaes mais que fixen foi proveitar a moita esperituanidá pranetaria pra cafruir na xeracion de qu ser. Os tres días co as tres noites que me custou axeudrar a Evoles queren sóbificar que precisei remachar ben o cravo da miña afrocuria física, psíquica y-espiritual pra forxar aquel ser único, gloria do ceo e do mundo terrestre.

E si en dixen a Apolo que detivera o carro da Aurora, dixenllo simbolicamentes pra sinificar qu os verdaderos xenios de carauter e temperamento, somentes poden ser nados pol-a mañá rexa, pouco antes de rayal-o día. Y-estes

con os xenios que loitan berdadeiramente sempre y-en todo sitio da vida, pois os que nacen pol-o medindo esteriorizanse n-o mundo con amplia facilidade

Y-este senrruo ten tamén a memora bre escea bírica da batalla de Xosué, na qu ste mandon parar o sol y-a lua denantre que se puxeran Porqu'esto quer decir que Xosué apresuro seu encarnizamento antes do solpor facendo unha loita xeneral y-unha matanza única

Pol-o Occidente nórrese: pol-o Oriente ná reas. E ben o saben os astrólogos.»

Atópabase monologando d'este xeito, cando pol-a calzada da Vía Láctea veu vir cara il multitudine inumerabre de sombras que serpenteaba arrogantemente todo ó longo do camiño que levaban unhas forzas [illegible] apoyadas [illegible]

Eran as almas dos vellos xigantes trevetres que gozaban da inmortalidade pol-os seus feitos [illegible]

[illegible] renovar n-o que fuxiron n[illegible] mundo vagoso por falta dos nosos brazos. Os homes adoran os xogos que son cariño [illegible] Xa n-n han xigantes de corpo [illegible] d'alma. Dispon de máis, mándanos a resitr [illegible] un continente ginha pesbada, aboque sexa tan sutil a mais pequena das illas. Os deides pereceu e precisan axuda. A hipocresía trunfa en as suas mañas, e sobre unha forza xiganteca e natural, sen artificios de sport, pode cometerse espoliación que sofren certos pobos

Xúpiter escoitounos benino e dixolles que todos eran nada: que antes de todo primeiro tiña que facer un xigante de novo xeito por [illegible] xigantes como todolos seres tiñan que evolucionar n-o tempo

—A máis, añadiu, ben sabedes que non consiste todo n-a corpulencia pois moitos de vos fuchiques mutilados y-ainda mortos por homes pequenos, sinon que consiste n-o carauter e na forza do temperamento. Homes hay fortes de corpo que son xigantes pol-o seu espíritu. Y-esto é porque ainda non convén realizar o tan desexado día do chamado super-home que está n-as mentes divinas pró futuro. Mais pol-o camiño que vai o mundo parécenos qu'ese super-home non vai ser nada.

Os sabios d'hoxe conceden moito á esperencia. Xa sabenes como Goethe creou o homunculo n-o seu crisol y-a frolo qua escea. Se iste sabio houbera casado ó seu tempo, tería creado un home y-un xigante d'espíritu superior ó seu: mais os sabios qu'estudian esas cousas, teñen sacado das suas esperiencias qu'os xenios non poden enxendrar xentes y-é porque as suas atencións especulativas non-os levan a estudar a muller que pode ser xeito pró reproducción xenial.

Miral: un país existe boxe moi pequeno pro moi fermoso que emigra constantemente á qu a pesar d[illegible] Ti[illegible] as suas [illegible] as suas montañas y-hastra ao Olimpo. Cres y-ama o xusto deslumbrador do caminheiros acro e peligrin; n-a lida dos ólios grandes no Ceruo e dar vestido n-o misterio texido. Cada pau e cada chouza, cada outeiro cada monte e cada canto téñ un soño xigante qu'o garde. Téñ o sangue d'unes homes e cun [illegible] xuncte alquímico da forza e da beleza, da serfidade y-a lonxa, da feria e da meditación á ma fé feita misturada con todalas sujeridade mais sagradas, a gran parte d'este pobo crey ainda máis n-as suas superstición que n-as [illegible] Hoxe parece qu os seus vellos costumes van morrendo, non qu'as [illegible] prendadamente é un espíritu de vidas antigas, enamorado ó amor das suas montañas, polos cruzamentos de razas celtas que intervineron n-a sua formación. Velo alí n-aquel recuncho do Noroeste hispánico, onde se xuntaron [illegible] Arcad[illegible]

O marabelo das suas xentes non é tal. É [illegible] fuxa de vida das suas xentes nenta dando, dun esto unico e dos seus esforzos ben probados por todo o pasado. Chegaron a comprender un home que outros pobos pranuncian despectivos por envexa, sin se decatar qu'eles son nados da [illegible]

A sua raza, é das mais puras da humanidade. É celta y-é feniria, é grega y-é romana e todo outro elemento que non procede d'estas sementes sórbeo seguidamente. O seu porvir ha ser groriosa. Sigue sendo grande n-o meio das suas desgracias e do esquecemento en qu'a teñen os qu o goberan. Mais ten en troques o qu'os outros: o poder das trasformacións potentes nadas do seio da sua natureza fecunda. Cando bota ó ar as suas melodías, alígranse os ceos cando baila, as esferas rítmicas dannlle á sua pauta misteriosa: cando sens armas esparéxense n-o serán d'ouro, rescan os ecos estinguidos dos parisenos tempos dos dolmens e dos trilitos nórdicos: a mar é a vehículo dos seus esforzos;

a terra dos seus tares, seu paraiso. E n-este pobo que ten intexante o esforzo y-a decisión agrida, é onde Ercoles puxo o seu pé n-un día memorabre, é onde eu quero que vayades co voso arruxo e tenacidade. Vedes a bó logrer, pois ali son xentes traballadoras e sofridas, e xa sabedes qu'o sofrimento é a semente de todal-as cousas grandes y-heroicas. Outros pobos ha que pretenden ser os escolleitos n-este mundo mais esquecen a axuda pródiga que reciben. Y-o seu orgullo convírtelles a paz en guerra; o froito dos seus traballos en revoltos estados de progreso. Mais d'estes pobos é millor non falar. Ide onde vos digo.»

Y-os xigantes lanzando ó ar o cántico de Ah Breogan [illegible] a terra pro[illegible]

Cando lles quedou, non embargante, acordado o seu soño[illegible] que se dotara a sua fala entr os seus compañeiros, o Xúpiter qu'o viu, preguntoulle si deseaba algún favor especial.

—¡Hai-lo! deseo!

—Pois fala.

—Quero, dixo o xigante, habitar n-esas rexions inmensamente verdes e misteriosas e sentirme fundido n'aquelas ánimas en cuya alma din estar fundidos todol-os elementos pequenos mais fermosos que creou a natureza. Parece que todas as razas a formativa. É antigua y-é moderna; é Arabe y-é celta, é sentimental y-enérxica: tenrura e forza, flor e ra. Ela un sopro de lenda fondas d'a sua raza y-un sorriso d'ouro na sua fala. Eu son un xigante, e quero ser pra ela.

Ouh sombra querida, dixolle Xúpiter sabes ben o que pides? Esa ánima é cousa moi difícil; cando os andiven pol-o mundo, nunca quixen nada co[illegible] seres elementales por mais fermosos que fosen. A miña qu eso non é meu oficio. Eu podo crear xenios, mais non fago[illegible] aventuras d'amor. Si esa é a túa, como a miña tés que deixar as tuas forzas de xigante pra conseguila. A muller é toda nada e sonlleira. O que poderei facer por ti, é falarlle a Apolo pra que te convirta n-un Ercoles das musas y-elo terá que axiudar a realizar os teus desexos.

Mais dempois preciso ¡ouh sombra querida! que me contes as tres feitos d'outro tempo. Que fixeches, que fixeches, cal foi a tua única do xigante n-a tua vida do mundo anterior. Bin esa verdadeira secularia de nobreza os deuses nos prestarían axudos n-a tua axuda.

Y-entón os dous personaxes foron axiunxidos pol-a luz da lua nacente no hemisferio da noite prestando ó xigante y-o d'ouro o magno destino branco das seus raios que tiñan unha expr[illegible] de [illegible]alora de tempos antigos e lonxanos [illegible] dos que os teñan imitado prestixiosos.

E Xúpiter con'un pai coidadoso dispúxose á escoitar da sombra do xigante a narración evocadora dos seus derradeiros traballos na terra. Y-o estar os dous suspensos dos seus beizos e dos seus pensamentos, lipidos as suas almas a solol-os puntos cardeás n-o inmolatorio dos ceos, a sombra do xigante principiou a sua [illegible]

Francisco R. SANJURJO

[illegible]

SEICION PEDAGÓXICA

V O ESCOLANTE

O escolante ha ser a y-alma da escola. Mais pra eso cumpre qu o escolante teña espirito, que teña ideal. Compren escolantes imbuídos do *Ideal da Raza* e de *Tradición da Terra*.

Pra esto, o primeiro é qu'os escolantes que rexan as nosas escolas sexan galegos; o segundo é qu'os estudien e amen a [illegible]

Dun, como n-as Escolas Normais non a estuda nada galego, cumpre qu os escolantes adiquiran fóra d'elas o coñecemento, o mais fondo posibel, da nosa Terra. Pra eso, hai que pedirlles [illegible] os medios d'[illegible] [illegible] [illegible]

Esto fica á iniciativa dos fundadores das escolas e mais dos bones de boa vontade.

Por eixemprio: publicacións especiais, libros e revistas, qu os escolantes podan adequirir por [illegible] ou prezos especiais.

Donativos d'obras pr as bibrioteces escolares.

Cursos gratuitos pr escolantes.

Conferencias semanais por-as escolas pra escolantes y-alunos; é decir, compre axudar ó escolante no seu labore

V OS METODOS D' ENSEÑO

[illegible] regras xenerais á meirande *atividade* da parte dos nenos (auto-atividade) y-a constante apelación á *intuición* sensibel.

Intuición *directa*, ver-as cousas. Buscand'os exempros de todo: xeografía ciencias naturaes, historia, arte, na nosa Terra.

Intuición *indirecta*: axeitar o remoto por medeo do qu'está perto.— Poñer en comparanza as cousas de fóra, das que len os libros, co as [illegible].

A intuición y-a comparanza das cousas da Terra, ten ademais por efeuto o saber *aprender*—atopar a razón de porque son como [illegible].

Esto é fácil. Ha algo mais difícil e mais [illegible].

O estudo y-aproveitamento pedagóxico [illegible] punto: *elementos* [illegible].

Hai un vez a aplicación dos [illegible] tables da Psicoloxía (edad: psicoloxía diferencial da Raza nos nenos).

VI O GALEGO NA ESCOLA

[illegible] galego.

[illegible] escolante a' ha facer comprender verdades [illegible].

O menos que se pode pedir é qu o galego non [illegible] sistematicamente estrañado e botado fora [illegible].

1.º O desprezo de cregras principaes dos [illegible] da Terra y-o desapego á vila.

2.º Superta-r o galego cal vai a condenar a [illegible].

3.º C ter en pouco é nosa falta aranda d'axeque hun feito á proba: fixia qu o galego ten de si [illegible].

I.º Vantaxas pedagóxicas do galego.

a) Poñer o que s' esprica n-esta lingua moi a miudo da mirt xeneral dos nenos.

b) Empregado alternando co castelan, favorece a memoria comparativa.

c) Facilita o ensino do castelan pol-a comparanza das dous linguas.

d) [illegible]

Primeiro: porque é un medeo d' orgul-o sentimento [illegible].

Segundo pol-o que influye na educación do carauter o seu xeito especial: doce, soave, pol-a sua *espontaneidade*.

[illegible] en duda a ventaxa grande de poseer dous idiomas en moquea de poseer un só. Non mo. galegos perder estupidamente esta ventaxe esquecendo a nosa lingua materna. Ora, estas duas linguas [illegible].

A oiral castelan é unha das que se fanan por mor d'estar d'anas no mundo. Pra diferenciar todol-os pobos da fala castelá.

A nosa galego na sua forma portugu[illegible] [illegible] podemos atruas de loita pol-a vida e de [illegible] ción de cultura. O galego pode co'esas, ainda [illegible].

Pol-as razós devanditas, o galego debe entrar [illegible].

[illegible] Isto pode dar ele [illegible] diríxindose a Deu, pol-o menos algun [illegible] na terra [illegible].

[illegible] diferenzas entr-o dous idiomas, tratand de que os rapaces a-l prendan a fal-as verdadeiro castelan [illegible] galego e non galego ni castelan, [illegible] un castelan que é galego [illegible].

Fagase que [illegible] á escola, pois [illegible] ben escolleitas pra leelos os rapaces [illegible].

d) Estas leituras—como todol-as leituras escolares—deben ser explicadas e comentadas. Con ocasión d'elas, o escolante pode dar ós nenos unhas nocións de literatura galega e falar [illegible].

e) Cos rapaces mais adiantados—os dous ú tenos grados—xa se pode darlles unhas noción de gramática galega y-hastra poderlles algun [illegible] cion en lingua galega.

VII O ENSIÑO DAS COUSAS DA TERRA

O primeiro é coñecer ben cada un o seu país. Esto non admite discusión: esto é dogmático na pedagoxía moderna.

Un ensiño verdaderamentes galego, debe comprender:

Xeografía de Galiza.
Historia de Galiza e vidas de galegos ilustres.
Lingoa e literatura galega.
Arte galega.
Ciencias e disciplinas prácticas (agricultura, enxeñerías, obras, traballos manuás, etc.), sempre, con aprecación á nosa Terra.

A) **A Xeografía de Galiza.** -Seu valor intrínseco. Tres cousas:

1.ª Dimanes o coñecimento de [illegible] unha rexión xeográfica (concepto fundamental na xeografía moderna).

2.ª Vemos pela a aprecación concreta de valor-os coñecimentos de xeografía [illegible] (é ben doado d'acopar na realidá palpabel e [illegible]).

3.ª Ajuda de preparación para [illegible] (por medio do próximo [illegible] comparanza pra todal-as outras rexós xeográficas que s'estuden).

4.ª É a base de todo o demais que un galego teña que saber tocantes á nosa Terra.

Praticamentes: o estudo da Terra galega pra aiberamento partido que poidamos [illegible].

Por [illegible].

Pr a crianza do sentimento galego, pra lles dar ós rapaces o amor da Terra, é indispensabel o estudio da xeografía. O home cómpre que coñeza o qu' ha d'amare.

Métodos: Primeiro de nada, debes coñecer a xeografía de Galiza, logo a da Hespaña, despois a Universal.

Galiza debe ser espricada en conxunto, como unha unidade xeográfica, com unha rexón natural. Nos se debe esponel-a xeografía de Galiza por provincias. As divisós administrativas no son realmente xeografía, senón cousa accidental. Débese dar preferencia á xeografía con ifera y-económeca.

Débes empregar constantemente o mapa, con referencias ás cousas vistas, lembranzas de viaxes, excursións, etc.

B) **A Historia de Galiza.** [illegible] pode contribuar a valorar a Galiza ós ollos dos seus fillos. Cómpre que cada y-alma galega se nos anda molada, senón ligada a unha tradición, á tradicion da sua Terra.

Ora, esta tradición nón consiste precisamentes en feitos políticos, senón nos feitos culturaes.

A Estoria de Galiza debe ser unha estoria da civilización galega.

Pra esto, as visitas ós monumentos, ás museus, a ilustración das leccións con proyeccións, con [illegible].

As vidas de galegos ilustres- d'un grau valor pra educación moral- poden servir de libro de leutura. Ademais, cómpre que [illegible] cante Il'as conte con calor ós rapaces e que os póña cun' eisemprio digno de loulla.

C) Xa nos temos referido á lingoa e á literatura galega en capítolo aparte.

D) **Arte galega.** Esto entra no estudio da Estoria, mais cómpre fagnelo entrar tamén nos traballos manuás e nas boas leccións xogos.

Hai qu' aproveitarlles ós rapaces non soamente as cousas qu' a estoria de Arte adoprende senón tamén aquelas artes menores nas qu' o pobo pon o seu istinto artístico e decorativo, ó qu' hoxe se da tanta importancia. Os [illegible] d'arte popular ademais de seren aun [illegible] ós rapaces pra lles fagner aprecia-o bonito que teñen, deben ser postos como modelos para exercicios de composición decorativa no ensiño do dibuxo e doutras leccións manuáes.

E) **Aplicación das disciplinas prácticas á nosa Terra.**—O mesmo que dixemos ó falarmos da importancia práctica do estudio da xeografía de Galiza. Hai que dar preferencia ás cousas qu' han ter aplicación eiqui, e que poidan servir pró noso melloramento económico.

Neste a escola pode fagner unha cita obra social procurando pol-a conservación y-o melloramento das nosas pequenas industrias rurales e caseiras, y-indra adestando outras novas do mesmo xeito que sexan aceitadas á nosa [illegible].

* *

Eis un programa mínimo d'ensiño primario galeguista, qu' a iniciativa filantrópica de cantos bós galegos sosteñen escolas na nosa Terra, pode moi ben acoller e levar á práuteca, fagnendo co elo un inmenso ben á nosa Santa Gallaza.

VICENTE RISCO

SEICION ARQUEOLOXICA

NOVO MILIARIO

«Devia legado augusto e proprietor varon cla-
vsmicus»

Como se pode ver a coincidencia das duas palavras [illegible] é quasi absoluta, podendo-se calcular a probabilidade de Zadig ter adivinhado [illegible] pelo simples exame [illegible] nas linhas de duas obras [illegible] o segredo [illegible] nos livros [illegible]

Nas [illegible] linhas [illegible] não [illegible] ler

vendo estuvera feita alguma indicação das obras feitas na [illegible] pela mão de um [illegible] do mesmo empreendedor.

Precisamente uma [illegible] milhares de [illegible] a Braga, [illegible] Nazaré de Zadarco.

Estas [illegible] números [illegible] e [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]

ARCHIVO FILOLOXICO E ETNOGRAFICO DE GALIZIA

FOLK LORE DE PARADA DO SIL

Adivinanzas

[illegible]

A DEVAŠA COLLA

[illegible]

A VAZ

[illegible]

A ESTRELA

[illegible]

A ANDORIÑA

[illegible]

O AZOUTE.

[illegible]

O CORTIÑO CABRITE OU COGOLLO

[illegible]

A SELVA

[illegible]

A CANTARIA DO OLIVEIRO

[illegible]

A CEBOLA

Refrás

[illegible]

Progarias de descanso

Para descansármos un pé
Abaixo-mos primeiro
O que chevamos
E un cacho de noces
Que ei ha aquimar os cans

Para pagar pouco a pobre
Marcha ao revés
Na hora
Que ela vai
Deixa-lhe na bisseira

Para que a mocidade
Non dea de envellar
Cas da
Que se ri
Non lle faltarán
Nunca
Dentes de marfil

Para gañar as barragas
Ao xogo
Hai que poñer
Moito ollo
E deixar o dianteiro
Ben barrugas
Verdo—dous sí no que
Verdaje comedo

Bruxas

Verea das bruxas dirase que deixando o
hp
[illegible]

NOEL VÉLEZ SEOANE

Pasada a 8a. Maio de 931

A SOCIEDA "NÓS,,

Est 1er. [illegible]

Est 2º. [illegible]

Est 3º. [illegible]

Est 4º. [illegible]

Est 5º. [illegible]

Est 6º. [illegible]

Est 7º. [illegible]

Est 8º. [illegible]

Est 9º. [illegible]

Est 10. [illegible]

Est 11. [illegible]

Est 12. [illegible]

O CONCURSO DA REVISTA "MONDARIZ,,

OS HOMES, OS FEITOS, AS VERBAS

[illegible]
expertar e do próximo e definitivo renacimento da gran Raza Celta, espallada pol-o ollo
[illegible]
concencia d'europe, chamada [illegible] a mostrar mundo e unha luz nova.

Fixaron tamen do movimento catalán, [illegible] nos catalás que non en nós mais tamen o veri
[illegible]
ren a Galiza e polen enxergal-o que sinifica [illegible] Irlanda con fondo agrario, como tamen [illegible] e alboreu o novo pensamento nazonal e á Nazon [illegible] nacenza e á loubranza do mártir Terrari
[illegible]
[illegible] toda a fe puesta na x [illegible] la toda heroicamente [illegible] [illegible] [illegible]

ne sobre o que affirma a sua vontade de ser
ha Nação culta e soberana.

Madrid 1850

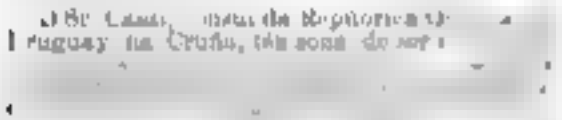

tristeza—e perdoe por empregar esta verba que

Serena tambem pedestre

aroja e Basterra.

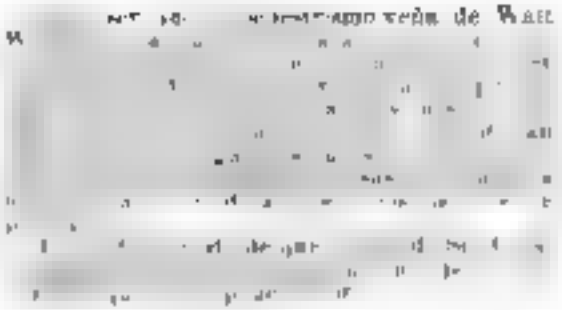

ALBORAIÇAO

(cânticos de amor)

por Lazaro de Cotanda

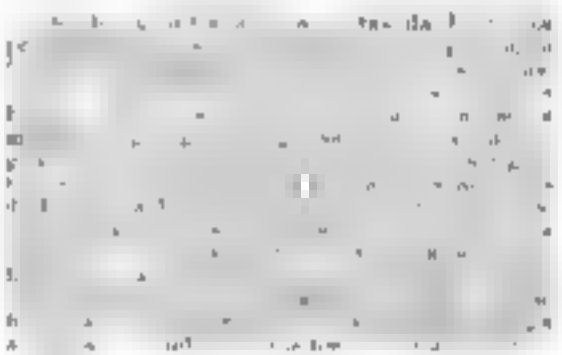

Halevy Abarbanel recolhes nos seus *Dialogh*

nos é Amada «minha sandade de Deus» E isto

mesmo como foi o de Leon Hebreo e mais o de

todol-os platonecos do Renacemento. Gemisto, e Ficino. e Pico della Mirandola.

[illegible]

Aquela poesía con recendo da Terra, é n-él é o mesmo Amor quen vai trasfigurando unha por unha, todas-as aparencias materiás da Amada. os seus ólos, as suas mans, a sua figura, os seus cabelos, a sua voz. E todo se fai espirito, pol-o Amor.

Libro d'un fondo encanto, d'unha fonda poesía, d'un verbo comovid[illegible] prega cálido e ferinante [illegible] ridade. Inda ultimamente cantou mar aquel que é un psalmo e-namorado, místico e natural, co a beleza das mellores páx-nas do xuntoiro Eugenio de Lucas pro con m[illegible] tor de vida e moita máis fondura de pensamento.

V. R.

CANTOS IN EDESS

por TEIXEIRA DE PASCOAES. *1927*

N-o libro derradeiro de nos-o mestre e Mestre o seu fondo y-enquanto xenio literario atopa acen[illegible] *Pretas Lembranças*. Engol. nos *Cantos indecisos*, [illegible] tras-nos dos outros libros, do primeiro [illegible] precisa dicer persoal, natura[illegible] da[illegible] troques de se solagar o [illegible] a alma do poeta para espallamar en escrit[illegible] dade os seus sentimentos, fonte das aparencias [illegible] mentiras das cousas, sejan fadicadoras [illegible] o[illegible] pra pros outros mozos. Por iso os *Cantos de* [illegible] libro son máis fondamente humanos. [illegible] mesma da mocedade sempre se reduxon [illegible]

N-os *Cantos indecisos* primeira parte do libro [illegible] trasfigurados algús recidos poéticos do primeiro *Nempte*. que, segrún il confesa n-as verbas limiares da 3.ª edición é o esbozo de toda a súa produción que seguiu e seguirá. Ven[illegible] neste libro derradeiro áchase [illegible] o pensamento poético de Teixeira [illegible] de[illegible] o valor inlevitibel ós *Cantos* [illegible]

[illegible] neste libro dutas poemas soberb[illegible] de [illegible] a concención manificente suxerade toda [illegible] todo corpo. son os chamados *Nenhora da Noite* e *O Quedo e a Morte*.

Inda vén outras duas partes: *A elegía da Soidade* e *Elegía do Amor*.

«Abonda tal volume para facer o nome d'un poeta», dí de *Cantos indecisos* Antón Vilar Ponte en *A Nosa Terra*, y-é ben certo. porque ademais [illegible] perfeita. sinxela e derradeira.

BOLETÍN IRLANDÉS

[illegible] que publica en Madrid a Delegación da Repú[illegible] do certo pesa na Nazon Mártir baixo a presa [illegible] cida británeca. O contido d'utas páguinas é o [illegible]

O sentido menaxe qu'os Repre[illegible] nidos mandaron á [illegible] da Nova Yague. e a resp[illegible] unha Rirxa que é honra do Cristianismo, mandamo feitos cidadans dos Estados Unidos, non [illegible] quenza á terra das nas *pais*, e confían en que Deus dará por fin á Irlanda o póto de que [illegible] [illegible] Vedeira dos direitos [illegible] traballaban nos estadistas d[illegible] [illegible] puxo por portas a nósa [illegible] persoas. A comprendonde do Gobierno ha[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que son: Arthur Griffith ministro de Negocios [illegible] [illegible] [illegible]

AGUAS MINERO-MEDICINALES
BICARBONATADO-SÓDICAS
MONDARIZ

FRÁBICA MECÁNICA DE CALZADO
DE
ANXEL SENRA
RÚA XUAN FLÓREZ
Depósito: Cantón Grande, 15 - A CRUNA

GRAN CAFÉ "LA UNION,,
O MILLOR SITUADO, E DE MAIS CONFORT
BILLARES - VARIETÉS - SEXTETO
Nóvos propietarios: MANUEL VAZQUEZ :-: EULOGIO ALBERTE
PEREIRA, 13 TELÉFONO NÚM. 61

"GRAN HOTEL ROMA,,
MONTADO CON TODO CONFORT E HIXENE MODERNOS :-: COCIÑA VARIADA E SANA
PENSIÓN COMPRETA DE 10 A 30 PESETAS
SITUADA NO MAIS CENTRICO DA CAPITAL
Progreso, 71 OURENSE Teléfono, 73

SANATORIO QUIRURXICO D' OURENSE
DIRIXIDO POR
D. Manuel Pol Piñeiro — Cirurxía xeneral y especialidás
D. Manuel Peña Rey — Matecoloxía e partos
Istalado en sitio sano e pintoresco (carretera da Loña).
Conta con elementos precisos pr' á boa asistencia dos operados.
Moi logo istalará RAYOS X.
PRA DETALLES DIRIXIRSE A UN DOS DIREITORES

¿QUEREDES VESTIR BARATO E CON ELEGANCIA?

Pois, encargade a faltura dos traxes na cadrería de

José María Rodríguez

Pereira, 2 - OURENSE

Manuel L. Enríquez

Médico-Oculista

estatua, pago pol-o Gobierno español, ás cátedras das Universidás de Zurich (Suiza) e Würzburgo (Alemaña)

Consulta diaria no Hotel Miño :-: Ourense

DISPONIBLE

LIBROS DE TEIXEIRA DE PASCOAES

Terra Prohibida + Arte de ser Portuguez + Sempre + As Sombras

Marános + Cantos indecisos

"A NOSA TERRA,,

BOLETIN DECENAL

Ideorium das Irmandades da Fala en Galicia e nas colonias galegas d' América e Portugal

PRECIOS DE SUSCRICIÓN...

Na Cruña ó mes. . . . . 40 céntemos

Coste d' un número . . . . . 15 »

Fora, trimestre. . . . . 1'50 pesetas

América, id. . . . . 2'00 »

Redacción y Administración: PLAZA DE MARÍA PITA, 17, BAIXO. — A CRUÑA

MERQUE VOSTEDE "NEVEDA,,

NOVELA GALLEGA POR

FRANCISCA HERRERA E GARRIDO

Coste, DAZASEIS REÁS

1000

F. Román e Saco

DROGUERÍA

E FARMACIA

Pereira, 19 — Teléfono, 28

OURENSE

UN ANUNCIO PERMANENTE EN "NÓS,,

É un imposto sobre a venda que beneficia a quen-o paga

"Teoría d'o Nacionalismo Galego,,

POR VICENTE RISCO

Léaa que lle dará luces pr' enxergal-os probremas da nosa Terra

PRECIO: CINCO REAS

Os VINOS do Ribeiro

ARNOYA FINO

Siñifican o máisimun da "delicadeza,,

BODEGAS da Viuda e Fillos de Xoán Fuentes.-OURENSE